

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Reactie Gedeputeerde Staten op de boardletter 2024

Geachte Statenleden,

Als onderdeel van de controle van de jaarrekening 2024 heeft Deloitte in de maanden september/oktober 2024 het eerste deel van de interim-controle uitgevoerd. Deze controle is gericht op de analyse en evaluatie van de interne beheersing van de organisatie en de maatregelen van interne controle. Tijdens het tweede deel van deze interim-controle zullen de werkzaamheden van Deloitte zich richten op het controleren van deze processen. Hierbij zal Deloitte gebruik maken van de verbijzonderde interne controles die door de organisatie zijn uitgevoerd. Dit tweede deel van de interim-controle staat gepland voor begin 2025.

Het opgavegericht werken en de uitvoering van de rechtmatigheidscontrole, in combinatie met het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording, vragen ook dit jaar inzet van de organisatie. Maar ook het verder verbeteren van de kwaliteit van de geautomatiseerde omgeving en digitale beschikbaarheid van informatie vraagt de komende maanden volop de aandacht. De stapeling en onderlinge afhankelijkheden van (digitaliserings)projecten en het verder ontwikkelen en inrichten van de organisatie zet de planningen onder druk en maakt de planvorming complex. Dit is zeker een risico dat onze volle aandacht heeft.

De resultaten van de eerste interim-controle zijn weergegeven in de managementletter 2024. De managementletter is gericht op de ambtelijke organisatie en is door de accountant met het Directieteam en met Gedeputeerde Staten besproken. Alle bevindingen/aanbevelingen met een bestuurlijk karakter zijn samengevat in de boardletter. Deze boardletter wordt door de accountant aangeboden aan de Commissie voor Onderzoek van de Rekening (COR). Bespreking hiervan, in aanwezigheid van de accountant, is geagendeerd voor de vergadering van 16 december 2024.

In de GS-vergadering van 26 november 2024 hebben wij de boardletter 2024, in aanwezigheid van de accountant, besproken. Met deze brief willen wij u informeren hoe wij willen omgaan met de belangrijkste bevindingen en aanbevelingen uit de boardletter 2024.

Belangrijkste bevindingen en/of aanbevelingen

De belangrijkste bevindingen en/of aanbevelingen die Deloitte heeft opgenomen in zijn boardletter 2024 betreffen:

1. Beeld interne beheersing
2. Verandering organisatiestructuur
3. Nationaal Programma Landelijk Gebied
4. Projectbeheersing
5. Subsidies natuur- en landschapsbeheer
6. Follow up aanbevelingen voorgaand jaar
7. Speerpunten COR
8. Aandachtspunten jaarrekeningcontrole 2024
 - 8.1. Rechtmatigheidsverantwoording
 - 8.2. Volledigheid balansverplichtingen
 - 8.3. Aanpassingen BADO
 - 8.4. Standpunten en beweringen
 - 8.5. Balansspecificaties
 - 8.6. Retrospectieve analyse van de schattingen
 - 8.7. Data-analyse

Hieronder volgt, per onderdeel, een inhoudelijke reactie op deze bevindingen.

1. Beeld interne beheersing

De accountant constateert dat de interne beheersing van de provincie in de basis op orde is.

2. Verandering organisatiestructuur

De organisatie is volop in ontwikkeling, wijzigingen in de structuur zijn doorgevoerd om de organisatie wendbaar en flexibel te maken en te kunnen reageren op externe ontwikkelingen. Belangrijk is de koppeling en het inzicht tussen de inhoudelijke taken die de provincie uitvoert en de middelen die daarvoor nodig zijn (arbeidscapaciteit en materiële budgetten). We noemen dit de koppeling tussen taken, knaken en personeel. Daarvoor is per 1 september een opdrachtenregister ingericht.

Momenteel wordt gewerkt aan de inrichting van de financiële processen en systemen die aansluiten op de gewijzigde organisatiestructuur. Ook het beheer van gegevens, data beleid en data governance worden in het programma 'informatietransitie' opgepakt.

3. Nationaal Programma Landelijk Gebied

Begin 2025 zal de accountant, als onderdeel van de jaarrekeningcontrole 2024, de registratie en de aanwending van de financiële middelen van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) beoordelen.

4. Projectbeheersing

Deloitte adviseert om onderzoek te doen naar de kwaliteit van de projectbeheersing binnen de provinciale organisatie. De Opdracht Audit & Advies geeft invulling aan deze aanbeveling van de accountant en zal daarom een dergelijke toetsing opnemen in het auditplan 2025.

5. Subsidies natuur- en landschapsbeheer

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) voert voor alle provincies een aantal subsidieregelingen uit met betrekking tot natuur- en landschapsbeheer. De hierop betrekking hebbende financiële mutaties moeten jaarlijks worden verwerkt in de provinciale jaarrekening. Om er zeker van te zijn dat deze financiële gegevens betrouwbaar zijn voert de AuditDienst Rijk (ADR) jaarlijks een controle uit op deze gegevens. Recent heeft de ADR laten weten te stoppen met deze controle. Vanwege het feit dat dit gevolgen heeft voor alle provincies wordt in IPO-verband nagedacht over mogelijke oplossingen. Het is de verwachting dat hierover in de komende weken meer duidelijkheid komt.

6. Follow-up aanbevelingen voorgaand jaar

In 2024 zijn door de accountant geen nieuwe aanbevelingen gedaan. Alle aanbevelingen die Deloitte in het afgelopen jaar heeft gedaan zijn opgepakt en grotendeels opgelost. Opvolging van de resterende aanbevelingen wordt verwacht in (de loop van) 2025. In de bijlage hebben wij een overzicht opgenomen van de nog openstaande aanbevelingen. Wij onderkennen het belang van een volledige, maar vooral ook tijdige opvolging van de aanbevelingen van de accountant.

In aanvulling op de informatie die is opgenomen in bijlage 2 melden wij dat, met het oog op het centrale inzicht van de juridische claims, de inrichting van een juridische loketfunctie op 1 januari 2025 wordt gerealiseerd. Dit, conform de toezegging die wij aan u hebben gedaan op 15 april 2024. Belangrijkste doelstelling van dit loket is het realiseren van een integraal overzicht van de juridische claims/procedures met betrekking tot de provinciale organisatie.

7. Speerpunten COR

De inhoudelijke rapportage van Deloitte over de speerpunten van de Commissie voor Onderzoek van de Rekening volgt bij de resultaten van de jaarrekeningcontrole.

8. Aandachtspunten jaarrekeningcontrole 2024

De aandachtspunten voor de controle van de provinciale jaarrekening 2024 worden meegenomen in de voorbereiding van deze controle. Deze voorbereiding vindt plaats in de periode december 2024 tot en met februari 2025. Hierna geven wij per aandachtspunt aan op welke wijze hieraan invulling wordt gegeven

8.1 Rechtmatigheidsverantwoording

Het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording maakt onderdeel uit van onze planning van de jaarrekening 2024. Hierdoor wordt voldaan aan de tijdige aanlevering van deze dossiers aan de accountant. In 2023 is de rechtmatigheidsverantwoording voor de eerste keer opgesteld en opgenomen als bijlage van de jaarrekening 2023. Dit deel van het jaarrekeningproces is zowel intern als met Deloitte geëvalueerd. De uitkomst van deze evaluatie wordt betrokken bij de uitvoering van het proces met betrekking tot de rechtmatigheidsverantwoording 2024.

8.2 Volledigheid balansverplichtingen

Deloitte merkt op dat is geconstateerd dat niet alle inkoopfacturen die zijn ontvangen in 2024 en die betrekking hebben op prestaties uit 2023 als balansverplichting zijn verwerkt in de jaarrekening 2023. Het afgrenzen van de volledigheid van de inkoopfacturen met betrekking tot het voorgaande

boekjaar maakt onderdeel uit van het reguliere jaarrekeningproces. Bij de uitvoering van het jaarrekeningproces 2024 wordt rekening gehouden met deze bevinding.

8.3 Aanpassingen BADO

In oktober 2024 is met Deloitte gesproken over de (verwachte) aanpassingen van het Besluit accountantscontrole decentrale Overheden (BADO). De belangrijkste wijziging heeft betrekking op de goedkeuringstolerantie (lees: het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed). Deloitte heeft aangegeven dat het de verwachting is dat met ingang van het boekjaar 2025 de goedkeuringstolerantie die van toepassing is op de (accountants)controle in het BADO gewijzigd wordt naar 2% (was tussen 1% en 3%). Zodra deze wijziging in het BADO is geformaliseerd wordt in overleg met Deloitte afgestemd wat dit concreet betekent voor zowel de rechtmatigheidscontrole als de accountantscontrole.

8.4 Standpunten en beweringen

Deloitte vraagt aandacht voor de vastlegging van schattingen/beweringen (en de bijbehorende argumenten) die gebruikt worden om de waardering van een balanspost te onderbouwen. Als voorbereiding op de controle van de provinciale jaarrekening 2024 wordt nagegaan bij welke balansposten sprake is van een schatting/bewering en wordt aandacht besteed aan de vastlegging daarvan in het jaarrekeningdossier.

8.5 Balansspecificaties

De aanbeveling met betrekking tot de balansspecificaties is door de accountant ook in 2023 als aandachtspunt benoemd. Mede naar aanleiding daarvan waren intern aanvullende afspraken gemaakt als voorbereiding op de controle van de jaarrekening 2023. Deze aanvullende afspraken hebben naar onze mening een positief effect gehad. Deze aanbeveling is onderdeel van het jaarrekeningproces.

8.6 Retrospectieve analyse van de schattingen

De aanbeveling van de accountant om een retrospectieve analyse (lees: analyse tussen eerder gemaakte schattingen en de bijbehorende realisatie) op te nemen voor die balansposten waarbij sprake is van een schatting wordt door ons overgenomen.

8.7 Data-analyse

Wij zijn het eens met de aanbeveling van Deloitte om meer gebruik te maken van data-analyse bij de controle. In lijn met deze aanbeveling zijn wij in 2024 al begonnen met het analyseren van de databestanden met betrekking tot het proces betalingsverkeer.

Vervolprocedure

Bespreking door de Commissie voor Onderzoek van de Rekening van de boardletter 2024 en de inhoudelijke reactie daarop van Gedeputeerde Staten vindt plaats in het bijzijn van de accountant en is geagendeerd voor de vergadering van de commissie van maandag 16 december 2024.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

Bijlagen

1. Managementletter 2024
2. Bijlage GS brief inzake Overzicht openstaande aanbevelingen managementletter 2023